

Vergaderjaar 1999–2000 Nr. 152¹

26 481

Oprichting Stichting Leerstoel Criminalistiek

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 18 januari 2000

De commissie Justitie² heeft op 7 oktober 1999 een brief gezonden aan de minister van Justitie houdende vragen naar aanleiding van het voornemen een Stichting Leerstoel Criminalistiek op te richten (bijlage 1). De minister heeft deze vragen bij brief van 10 januari 2000 beantwoord (bijlage 2).

De commissie brengt hierbij verslag uit van het aldus gevoerde overleg.

De voorzitter van de commissie,
Hirsch Ballin

De griffier van de commissie,
Hordijk

¹ De eerder verschenen stukken inzake dit wetsvoorstel zijn gedrukt onder EKnr. 231 t/m 231b, vergaderjaar 1998–1999.

² Samenstelling: Holdijk (SGP), Rensema (VVD), Jurgens (PvdA), Le Poole (PvdA), Hirsch Ballin (CDA), (voorzitter), Ruers (SP), Lodders-Elfferich (CDA), Rosenthal (VVD), (plv. voorzitter), Kohnstamm (D66), Kneppers-Heijnert (VVD), Timmerman-Buck (CDA) en De Wolff (GL).

Aan de Minister van Justitie

Den Haag, 7 oktober 1999

Geachte Minister

Bijgaand zend ik u de vragen die door de fracties van CDA, SGP en RPF/GPV zijn gesteld naar aanleiding van uw voornemen een Stichting Leerstoel Criminalistiek op te richten.

De leden van deze fracties zeiden het met de minister eens te zijn, dat het wenselijk is, dat criminalistiek in het Nederlands wetenschappelijk onderwijs aan de orde blijft. Zij wilden echter in aansluiting op de reeds door de vaste commissie voor Justitie van de Tweede Kamer gestelde vragen nog een aantal vragen stellen over de voorgenomen instelling van een bijzondere leerstoel.

1. Heeft de Leidse Universiteit wel voldoende belangstelling voor het onderwerp, als zij geen middelen ter beschikking stelt? Zijn er voldoende waarborgen, dat deze universiteit optimale steun zal bieden voor het programma?
2. Is ook bezien of andere universiteiten voldoende belangstelling hebben om wel middelen ter beschikking te stellen? Is gewaarborgd, dat er voldoende samenhang bestaat met het landelijk universitair beleid ten aanzien van aanverwante vakken als criminologie en forensische psychiatrie?
3. Hoe wordt de wetenschappelijke onafhankelijkheid van de hoogleraar gegarandeerd?
4. Tijdens het beleidsdebat over de begroting Justitie in de Eerste Kamer op 23 februari 1999 is door de woordvoerder van de PvdA gevraagd om op een aantal punten meer inzicht te geven in het onderzoeksbeleid van het ministerie van Justitie. De minister heeft toegezegd de Kamer nader te zullen inlichten omtrent de volgende punten:
  - keuzecriteria WODC intern en extern onderzoek;
  - gewenste verhouding tussen beide.

Deze nadere inlichtingen zijn tot nu toe niet verschaft. Zou dit alsnog kunnen gebeuren?

De commissie is voornemens de vragen met de antwoorden openbaar te maken als verslag van een schriftelijk overleg.

De griffier van de commissie,
Marianne Hordijk

Brief van de Minister van Justitie

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 10 januari 2000

In antwoord op uw brief van 7 oktober 1999, deel ik u mee dat de vragen van de fracties van CDA, SGP en RPF/GPV van uw Kamer inzake de oprichting van een Stichting Leerstoel Criminalistiek, worden beantwoord zoals aangegeven in de bijlage bij deze brief.

Bijgesloten zijn voldoende kopieën van het antwoord ten behoeve van de vragenstellers en de afdeling Voorlichting van uw Kamer.

De Minister van Justitie,
A. H. Korthals

Antwoorden op de vragen van de fracties van CDA, SGP en RPF/GPV van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

1

Heeft de Leidse Universiteit wel voldoende belangstelling voor het onderwerp, als zij geen middelen ter beschikking stelt? Zijn er voldoende waarborgen, dat deze universiteit optimale steun zal bieden voor het programma?

De Universiteit Leiden toont sinds jaar en dag belangstelling voor het onderwerp. De universiteit heeft, samenvallend met het emiraat van de huidige buitengewoon hoogleraar Criminalistiek, binnen de haar beschikbaar staande middelen een keuze moeten maken tussen prioritaire aandachtsgebieden. Daarbij is, mede vanuit de faculteit Rechtsgeleerdheid, de inzet geweest om de leerstoel (in gewijzigde opzet) te behouden. Dit heeft geresulteerd in een verdeling van de lasten waarbij de universiteit de werkplekfaciliteiten en de secretariële ondersteuning voor haar rekening neemt. Hierover zijn tussen de stichting leerstoel Criminalistiek en de universiteit goede afspraken gemaakt. Vanuit het ministerie van Justitie wordt ten behoeve van de aan te stellen hoogleraar 0,4 arbeidsplaats gefinancierd.

2

Is ook gezien of andere universiteiten voldoende belangstelling hebben om wel middelen ter beschikking te stellen? Is gewaarborgd, dat er voldoende samenhang bestaat met het landelijk universitair beleid ten aanzien van aanverwante vakken als criminologie en forensische psychiatrie?

Zowel de inmiddels emeritus prof. dr. Groeneveld als zijn voorganger prof. dr. Froentjes zijn gedurende langere tijd verbonden geweest als directeur aan het voormalig Gerechtelijk Laboratorium (thans Nederlands Forensisch Instituut, NFI). Gedurende die tijd is een wetenschappelijke band opgebouwd die op meerdere terreinen heeft geleid tot samenwerking. Een recent voorbeeld hiervan is het project «harmonisatie in forensische expertise». Daarnaast beschikt de Universiteit Leiden over een relatief grote onderzoeksgroep strafrechtelijk bewijs en bewijsrecht die intensief samenwerkt met het eveneens in Leiden gevestigde Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandhaving. Inbedding van een leerstoel Criminalistiek in deze setting acht ik waardevol. Daarnaast maakt de geringe (geografische) afstand tussen het laboratorium en de Universiteit Leiden een effectief gebruik van gastdocenten uit het NFI en praktijkcolleges op het laboratorium goed mogelijk. Gelet op vorenstaande overwegingen zijn andere universiteiten niet benaderd. Van een landelijk universitair beleid ten aanzien van aanverwante vakken als criminologie en forensische psychiatrie is mij, ook bij navraag bij de Universiteit Leiden, niets bekend. Wel is mij bekend dat beide genoemde vakken aan de Faculteit der Rechtsgeleerdheid te Leiden gedoceerd worden.

3

Hoe wordt de wetenschappelijke onafhankelijkheid van de hoogleraar gegarandeerd?

Voor de leerstoel is een reglement opgesteld analoog aan het reglement dat door het College van Bestuur van de Universiteit Leiden voor bijzondere leerstoelen wordt gehanteerd. Dit reglement ziet onder andere op de wetenschappelijke onafhankelijkheid van de te benoemen hoogleraar. Het bepaalt onder meer dat de hoogleraar onderwijs zal geven en ter zake onderzoek zal doen en/of bevorderen, zulks in overeen-

stemming met de Faculteit. Tevens voorziet het reglement in de instelling van een College van Curatoren.

4

De vraag terzake het onderzoeksbeleid van het ministerie van Justitie wordt als onderstaand beantwoord.

Ten behoeve van de beleidsontwikkeling en -evaluatie van het ministerie van Justitie draagt het Wetenschappelijk Onderzoek en Documentatie Centrum (WODC) zorg voor het onderzoek. Hiertoe heeft het WODC eigen interne onderzoekfaciliteiten en een budget voor extern onderzoek. Met interne onderzoekprojecten is een budget van circa f 4,7 mln. gemoeid. Het budget voor extern onderzoek bedraagt f 9,7 mln.; hiervan wordt ongeveer f 2,0 mln. besteed aan structurele subsidies van onderzoek-instituten en -programma's. Het overige deel van het budget voor extern onderzoek wordt projectgewijs besteed aan contracten en subsidieverstrekking. De budgettaire verhouding tussen intern en extern onderzoek is sinds 1996 gefixeerd.

Uitgangspunt bij de keuze tussen beide vormen is dat het ministerie de beste kwaliteit van onderzoek dient te krijgen tegen redelijke kosten. Alle onderzoekprojecten worden voorbereid door een opdrachtformulering, waarin de vraagstelling en bijkomende inhoudelijke en beheersmatige eisen worden vastgelegd. Pas nadat deze zogenaamde startnotitie is vastgesteld door de directeur WODC, volgt een beslissing over interne danwel externe uitvoering.

In deze selectiefase spelen verschillende overwegingen een rol. Belangrijk is de aanwezigheid van expertise bij de uitvoerder van het onderzoek; zo wordt vrijwel alle juridisch onderzoek extern uitgevoerd (het WODC beschikt vooral over sociaal-wetenschappelijke expertise). Het grootste deel van het interne onderzoek ligt in op onderzoekterreinen waarop het WODC zich in de afgelopen tien jaar heeft geprofileerd, met name betreft dit de terreinen jeugd, georganiseerde misdaad en evaluatie van (sanctie)beleid. Overigens wordt op ieder van deze drie terreinen ook onderzoek uitbesteed. Daarnaast is bij de keuze tussen intern en extern in enkele gevallen de buitengewone vertrouwelijkheid van het bronnenmateriaal een overweging om voor intern onderzoek te kiezen; in die gevallen is dat ook vaak een voorwaarde voor de instantie die de bronnen voor onderzoek ter beschikking moet stellen. Een voorbeeld is het recente onderzoek naar de effectiviteit van infiltratie. Uiteraard is het zo dat onderzoek dat via subsidie-aanvragen tot stand komt, per definitie extern plaats vindt.